

GENT DEL MASNOU

Butlletí Gent del Masnou 3a. època núm. 316, gener del 2014

Bon

2014

Ple d'aventures

ple de coneixences

Escaneja amb el teu mòbil aquest codi QR o bé entra al web: **elmasnou.mobi** i participa en tots els sortejos setmanals de la **Federació del Comerç i la Indústria del Masnou.**

Bona Sort!

Taller i cursos de música per a pares i nens
Matinals de música
Música per a petits en anglès

 .com/aulaclaudesol

Pl. del mil·lenari, 3 L, 637 736 203, Teià
www.claudesol.net

Genís Oliveras

TALLERS MASNOU MULTIMARCA

Recollida a domicili i substitució de cotxe gratuït · Manteniment de motocicletes i vehicles clàssics. ITV 100%
 Àngel Guimerà, 14, el Masnou (Ocata) Tel. Fax 93 540 31 57 · genis.oliveras@gmail.com

Frankfurt Parera

95 555 78 94

Als vespres fem comandes a domicili
Alessa, el Masnou, Teià i Premià de Mar.
De dimarts a diumenge de 20 a 22:30/23h.
Comanda mínima 15€

Prat de la Riba 98 (Camí Ral Ocata) el Masnou
www.frankfurtparera.com · frankfurtparera@hotmail.com

Equip de Redacció:

Joan Camps - Joan Casals - Joan Muray - Esteve Pujol

Portada: Després del 2014

Correcció: Esteve Pujol

Disseny i muntatge: Taller de publicitat.

Publicitat: 93 555 80 06

Imprimeix: Jobagraf.

Tiratge: 3.500 exemplars.

Paper ecològic de 90 g.

Edita: Gent del Masnou
Dipòsit legal B. 29.758-87

GENT DEL MASNOU

Dr. Agell, 9
08320 El Masnou
93 126 82 20
gentmas@suport.org
www.gentdelmasnou.cat

L'entitat **Gent del Masnou** no es fa responsable, necessàriament, del contingut dels articles signats pels seus col·laboradors.
El repartiment d'aquest butlletí als socis es fa amb el suport de l'**Ajuntament de la Vila**.

Companyia **Rauxa** de Gent del Masnou presenta:

De Francis Veber

Adaptació i direcció:
Francesc Fàbregas

Un clàssic d'humor
representat amb gran
èxit arreu del món

Gener 2014

dissabte 16 e a les 21
diumenge 17 a les 19
Ca n'Humet

Editorial

QUE EL 2014 ENS SIGUI PROPICI

En l'editorial del mes passat se'ns va ocórrer de fer un seguit de propostes al sofert tió de Nadal, bo i fent volar una mica la imaginació i aprofitant la bonhomia d'aquesta tradició, que durant les festes ens acompanya amablement; ho recordeu, oi?

Doncs bé, de les moltes propostes algunes s'han fet realitat. Repassem-ho:

Dèiem:

Caga tió... perquè la propera edició de la *Marató de TV3*, dedicada a la lluita contra les malalties degeneratives, sigui, de bell nou, un exponent del gran esperit de generositat de tots plegats. Doncs sí, malgrat la crisi, un nou èxit de participació de la ciutadania, que ens permet somniar desperts en un món més just i fraternal.

Caga tió... perquè la *Gran Recapta d'aliments i les campanyes promogudes per Càritas, Creu Roja i altres associacions humanitàries previstes per a aquest mes de desembre*, tornin a posar de manifest, una vegada més, la solidaritat envers els qui la passen més magra. Un altre sí com una catedral, que fa palès el grau de sensibilització i compromís social envers els més vulnerables.

I per acabar:

Caga tió... perquè aquest mes de desembre tinguem resolta de manera definitiva la data i pregunta de la consulta per a la independència i les puguem anotar al calendari del 2014. Doncs, Sí i Sí. Contra pronòstic dels escèptics, ja tenim data i pregunta per anotar al calendari d'enguany. Data: **9 de novembre de 2014**. Pregunta: **-Vol que Catalunya esdevingui un Estat? En cas de resposta afirmativa, vol que aquest Estat sigui independent?**

Fou el 12 de desembre passat, vigília de Santa Llúcia, advocada dels invidents, que es va fer públic l'acord sobre la data i la pregunta de la consulta, comptant amb el consens dels partits (CiU, ERC, ICV i la CUP) que van veure clar que calia primar l'interès del país per damunt de l'interès dels respectius partits. La resta de grups de l'arc parlamentari (ens estalviarem d'enumerar-los per no fer-los propaganda de franc) van continuar immersos en la seva particular cegesa o miopia.

És evident que la pregunta formulada en dos temps aporta una certa complexitat en les respostes i que no és la pregunta clara i concisa que molts hauríem volgut; però s'ha de considerar que davant les exigències i prioritats dels diferents corrents polítics, ha estat una sortida intel·ligent que pot animar a participar fins i tot els qui encara creuen en una possible relació federal amb l'Estat Espanyol.

Sigui com sigui, tenim pregunta i data en l'horitzó proper i això ens ha de donar confiança i fermesa per seguir esperançats el camí que de manera visible s'inicià aquell llunyà 13 de setembre de 2009 a Arenys de Munt, amb la històrica consulta per a la independència, posteriorment secundada per la gairebé totalitat de pobles i ciutats de Catalunya (a la nostra vila fou el 13 de desembre de 2009), amb una participació molt notable i la victòria aclaparadora del Sí.

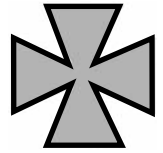
Ànims, i que el 2014 ens sigui propici!

El President

Sumari

EDITORIAL.....	3
BÚSTIA OBERTA.....	5
CRÒNICA Joan Casals	5
ESTEM PLENS DE RAÓ Joan Camps	6
EFEMERIDES DE L'ANY 2014 Joan Muray.....	7
DEGENERATS Joan Maresma	8
QUÈ HAURIA DIT EN BALLESTER Joan Muray	9
LA RUTA INFERNAL Josep Condeminas	11
PARLEM DE LLIBRES Pere Martí Bertran	12
HISTÒRIES DE LA VILA Joan Muray.....	14
TEATRE CAPITAL Rosà Ma. Isart	16
LA PUNTA DE LA LENGUA (50) Esteve Pujol	17
GAIREBÉ TOT AIXÒ ÉS VERITAT Charles Maristany.....	18
DITES I PERSONATGES POPULARS Albert Vidal.....	19
CORAL XABEC NADAL Esteve Pujol	20
GENT DEL MASNOU INFORMA.....	21
ARRAN DE SÒL Pledebutit.....	22
LA CUINA DE L'ANTÒNIA El Cuillerot	22

24 hores al seu servei

FARMÀCIA DE GUÀRDIA

La farmàcia de guàrdia serà oberta 24 hores seguides, de les 9.30 del matí a les 9.30 de l'endemà.

Gener 2014

1	dimecres	Fàbregas
2	dijous	Aymar
3	divendres	Ocata
4	dissabte	Dominguez
5	diumenge	Dominguez
6	dilluns	Dominguez <small>Reis</small>
7	dimarts	Fàbregas
8	dimecres	Aymar
9	dijous	Ocata
10	divendres	Riera
11	dissabte	Fàbregas
12	diumenge	Fàbregas <small>Trobada de Nadons</small>
13	dilluns	Dominguez
14	dimarts	Aymar
15	dimecres	Ocata
16	dijous	Riera
17	divendres	Fàbregas
18	dissabte	Viayna C
19	diumenge	Viayna C
20	dilluns	Fàbregas
21	dimarts	Ocata
22	dimecres	Dominguez
23	dijous	Aymar
24	divendres	Viayna C
25	dissabte	Riera
26	diumenge	Riera
27	dilluns	Ocata
28	dimarts	Riera

29	dimecres	Fàbregas
30	dijous	Viayna C
31	divendres	Dominguez

Febrer 2014

1	dissabte	Aymar
2	diumenge	Aymar
3	dilluns	Viayna C
4	dimarts	Dominguez
5	dimecres	Aymar
6	dijous	Ocata
7	divendres	Riera
8	dissabte	Fàbregas
9	diumenge	Fàbregas
10	dilluns	Dominguez
11	dimarts	Aymar
12	dimecres	Ocata
13	dijous	Riera
14	divendres	Fàbregas
15	dissabte	Viayna C
16	diumenge	Viayna C
17	dilluns	Aymar
18	dimarts	Ocata

Nous horaris de les farmàcies del Masnou

	De dilluns a divendres	Dissabte
Aymar (Maricel) Almeria, 14 · 93 555 03 81	9.30 - 14 i 16.30 - 21	9.30 - 14
Domínguez (Est. Masnou) Enamorats, 2 · 93 555 59 36	8 - 20.30	9 - 13.30
Fàbregas Navarra, 68 · 93 555 19 79	9 - 13 i 16.30 - 20	9.30 - 13
Ocata JFKennedy, 5 · 93 555 33 08	9 - 20.30	9 - 14
Riera (Club nàutic) J.Llimona, 22 · 93 555 08 55	9 - 20.30	9 - 20.30
Viayna C Prat de la Riba, 23 · 93 555 04 03	9 - 14 i 16.30 - 20.30	9 - 14

h o c r o c r a n f à s t i c a n o b e s t a a e s t a t e m i a d o r a d a r f a s t a t e m i a d o r a d a r c o l a n o e s t i c d a

Les cartes de la Bústia Oberta cal que portin: nom, cognoms, adreça, núm. del DNI i signatura de l'autor i es publicaran amb el nom i cognoms de l'autor o inicials. En cap cas no es publicaran cartes amb pseudònim. L'extensió no excedirà de 1.500 caràcters, espais inclosos; en cas contrari, la Redacció podrà abreujar-les o rebutjar-ne la publicació. Gent del Masnou no es fa responsable del contingut de les cartes. Seleccionarà les que siguin d'interès general i no mantindrà correspondència amb els seus autors.

BRAVO, PRESIDENT. BRAVO, CDC

Amb l'orgull de ser militant antic de Convergència Democràtica de Catalunya, amb els suficients anys a l'esquena com per haver-les vistes de tots colors, sense deure res a ningú ni necessitat d'adoctrinaments, vull dir ben alt i fort: bravo, President Mas, i bravo, CDC. Per ser a l'alçada del que la societat catalana està

reclamant, per la fermesa en la conducció del govern en les greus circumstàncies econòmiques, per l'elegància democràtica amb què afronteu tots els atacs que amb bastant barroeria, per sort, us dirigeixen els enemics de Catalunya. Mantingueu fort el timó; la travessia serà llarga, però el rumb està ben traçat. Sí Sí.

Marià Aran i Gonzàle

ATENCIÓ, NADONS MASNOVINS NASCUTS EL 2013!

CONVOCATÒRIA PER A LA FOTOGRAFIA DE
NADONS: EL DIUMENGE, DIA 12 DE GENER,
A 2/4 DE 12 DEL MIGDIA.

La fotografia es farà, com de costum,
a les escalinates de Bell-Resguard.

Informació: 93 555 80 06 - 93 555 21 13

Crònica *Joan Casals* XV TROBADA D'INTERCANVI DE PLAQUES DE CAVA

El diumenge 24 de novembre passat i per quinzè any, *Gent del Masnou* va organitzar la ja tradicional trobada d'intercanvi de plaques de cava del Masnou al carrer de Pere Grau. Un gran nombre d'aficionats d'aquesta modalitat de col·leccionisme, vinguts d'arreu de Catalunya, van participar-hi activament intercanviant entre els qui comparteixen l'afecció i també amb la compra de plaques.

La placa especial editada per a l'ocasió, seguint el col·leccionable de la sèrie de vaixells de la marina de vela del 1800, fou el *llagut*, petita embarcació costanera que, per a la pesca o el transport de mercaderies, caboteja durant molts anys per les aigües mediterrànies. Les característiques d'aquesta embarcació venien impreses en un díptic que acom-

panyava les ampolles.

Per commemorar l'efemèride de la quinzena edició, els compradors de l'ampolla de la trobada, embotellada per Caves Roura d'Alella, foren obsequiats amb una segona placa especial amb el logo de *Gent del Masnou*, a semblança de la que s'edità l'any 1999 amb motiu de la primera trobada, i es tancà així el cercle de quinze anys al peu del canó.

Una vegada més vam oferir als visitants la possibilitat d'una visita guiada a un lloc emblemàtic de la vila. Enguany, novament acompanyats per l'incansable col·laborador Jordi Milà, un nombrós grup de persones va poder visitar les instal·lacions de les antigues i emblemàtiques *Caves Champ-Sors*, actualment ocupades per *Caves Rekondo*. La visita va cloure amb un aperitiu ofert gentilmente pel *Restaurant Mas Vell*.

Durant tot el matí no hi van faltar els nombrosos sorteigs de lots oferts pels establiments col·laboradors que, any rere any, ens han donat suport.

No voldriem cloure aquesta crònica sense agrair a tots els col·leccionistes que ens hi van acompanyar i a totes les entitats i comerços que, amb la seva col·laboració desinteressada, van fer possible la trobada i que relacionem a continuació:

Promoció Econòmica i Servei de Manteniment de l'Ajuntament del Masnou, Policia Local, Ass. Lúdica Amics del Pere Grau, Ass. de Col·leccionisme: C.P.C., A.C.P. Bagà, C.P.C. Catalunya i Xapes.net, Can Colomé, Can Mai Tanquis, Can Rac, Caves Blancher, Caves Rekondo, Caves Roura, Col·legi Escolàpies-La Immaculada, Condis Pere Grau, El Celler del Mar, Novetats Pradell, Patisserie Miquel, Restaurant Mas Vell i Revista La Clau.

ESTEM PLENS DE RAÓ, ANEM PER FEINA!

Joan Camps i Ortiz

M'excuso per no haver lliurat la meua pàgina de desembre, col·laboració que he mantingut sense interrupció des del novembre del 2005.

Atès el meu estat anímic i la meua visió obsessivament crítica del futur incert que vivim, vaig creure que la meua opinió desentonaria del missatge nadalenc correctament polític, que amb el seu efecte placebo entendreix els sentiments i crea microclimes de felicitat insignificant, temporalment efímera o enganyosa en la creixent majoria de famílies que, en no tenir res per perdre, ja només depenen de la beneficència, la caritat i en últim recurs, si són creients, de la mà de Déu. En general, davant tanta gent en desacord en la percepció de la meua realitat, assumeixo que sóc jo l'exagerat i haig de dir que m'he sentit relaxat i en pau amb mi mateix en fer aquesta pausa i no interferir amb criteris propis que, en ser radicals, resulten extemporanis i en el meu cas ben poc o gens nadalencs. D'altra part, jo també m'he deixat acaronar la ment en saber que ja tenim pregunta i data de resposta: vet aquí el miracle nadalenc que ha il·luminat el Parlament on, ja era hora!, **CIU, ERC, ICV-EUIA i la CUP** han acordat la pregunta: **¿Vol que Catalunya esdevingui un Estat?**, una pregunta amb cua que cal reiterar, ja que, **En cas afirmatiu**, repregunta **¿vol que sigui un Estat independent?** La data fixada per a la consulta, **9 de novembre del 2014**, és un termini que se'ns farà molt llarg i feixuc.

Tot i sentint-me més esperançat, quan he comentat tot això en la intimitat d'un grup de gent propera, se m'ha acudit opinar que **l'allau que ens ve del govern central, la seva caverna mediàtica i els cavalls troians que van vomitant cinquens columnistes entre nosaltres, segueixen sent un mal presagi per al futur de la nostra economia, identitat, cultura i llengua**, la qual cosa ha provocat que la meua amiga més dilecta m'hagi replicat severament, dient-me: **Fixa't en les bones notícies!** Ja veieu, el meu pessimisme no té remei, a vegades m'hauria de mossegar la llengua, però reaccionant positivament li he

volgut respondre en to de floreta i d'excusa a la vegada, però acusant-la d'**optimista!** (que ella n'és molt) i amb desig sincer he afegit: **Espero que estiguis ben informada, m'ho desitjo i t'ho desitjo de tot cor.**

Però la realitat és tossuda, perquè els pares de la pàtria constitucionalista segueixen fent la seva comèdia. Van començar Rajoy i Rubalcaba acordant públicament impedir-nos decidir democràticament el nostre futur com a nació, i pocs dies després el govern del PP ens ha posat en escena l'augment de l'electricitat domèstica, deixada només a l'abast de les famílies econòmicament privilegiades. I tot seguit, una vegada orquestrat aquest escàndol social, han mogut els fils de la CNC, que, en el seu paper de comparsa nacional del govern per la competència, ha permès el cop d'efecte de l'executiu fent-nos creure que han parat autoritàriament el frau que ja han fixat en connivència i que ens acabaran sumant, mes darrere mes, a la factura de la llum: "No serà de l'11%" ha dit Rajoy solemnement. És clar! Dit això, ara li haurem d'agrair que l'augment fins a març sigui del 2,3%, deu vegades més que l'augment de les pensions. Ens aixequen la camisa fent al joc a les Elèctriques, que premien molt bé els exministres reservant-los els endolls

milionaris i les cadires més ben encoixinades dels seus consells d'administració. Ja no ens ve de nou, perquè són aquelles empreses públiques que es van privatitzar amb la mà negra de Rato, el gran guru del PP després de Bárcenas i també el tocacampanes de l'estafa de Bankia.

Sort tenim de les xarxes socials que denuncien la ficció parlamentària, aquest frau de llei amb tant teatre constitucional d'on emana aquest tuf de claveguera corrupte i contaminat de tots els principis ètics i morals més elementals. Avui m'ha arribat el link **Joanhaciendoamigos**; us el recomano i el trobareu si us **linkeu** el subtítol ☼ d'aquest article. És un seriós monòleg, on l'autor fa un retrat precís i objectiu d'aquest règim, que per definició anul·la tots els arguments que donen legitimitat al cap d'estat i per definició a tota l'estructura institucional que emana de la Constitució. Aquells qui encara creuen i aspiren a viure en democràcia que mirin i sobretot escoltin aquest monòleg i reflexionin quina mena d'olla de grills institucional ens empara. Passi el que passi d'aquí al 9 de novembre, jo ho tinc molt clar: **Independència Sí!**, assumint tots els sacrificis que calgui. Enmig d'aquesta màfia, que per corrompre la democràcia s'anomena constitucional, no estic boig ni borratxo per voler seguir com ara.

EFEMÈRIDES DEL 2014

Joan Muray
Vocal de Cultura

Del Masnou

100 - 1914 – Cent anys de la mort del pirata i negrer Joan Maristany i Galceran, genocida de l'Illa de Pasqua (Rapa Nui) l'any 1862, causant de l'esclavatge i mort de 349 illencs. Havia nascut l'any 1832.

Falutx negrer perseguit per un vaixell anglès.

100 - 1914 – Cent anys de la mort del capità i agent de borsa Jaume Sensat i Sanjuan, nat el 1856. Al Masnou es féu construir el que ara és la Casa de Cultura. Se'l recorda pel seu neguit de regar cada dia la carretera, fet pel qual els estudiants que passaven amb el tren li tragueren aquests versos: "Vós, que en sou home sensat i en teniu tanta fal·lera de regar la carretera, des d'ara en quedeu nomenat marquès de la manguera".

125 - 1889 – Naixement del mestre, poeta i escriptor masnoví Jaume Fuentes i Ramentol. Va fundar i dirigir el Col·legi de Sant Josep fins a la seva prematura mort el 1920. A més del nombrosos poemes per a grups de Caramelles, va escriure dues obres de teatre i fou membre fundador de l'Associació Nacionalista Gent de Masnou.

175 - 1839 – Naixement del qui fou alcalde (1879-1883) i capità, Josep Isern i Maristany "Titit". Fou cèlebre per la seva alcaldada de fer tallar un arbre del mercat, on es reunien els seus detractors; l'endemà de ser tallat hi va aparèixer el rètol següent: "Tants

titits que he sostingut i un sol titit m'ha fotut".

Antiga plaça de l'antic mercat

350 - 1664 – Del primer document on consta un Millet al Masnou. Provenien del poble de Belveser del Rasès (Occitània).

DE CATALUNYA

75 - 1939 – Caiguda de Barcelona i pèrdua de les llibertats democràtiques catalanes. Fou el 26 de gener el dia que les tropes franquistes entraren a la capital. Amb elles es consolidà la pèrdua de les nostres institucions de govern, a l'ensems que començava una cruel persecució de tot el que fes tuf de català.

75 - 1939-1952 – Camps de concentració, presons i afusellaments al Camp de la Bóta. L'afany dels guanyadors de la guerra civil per trobar culpes és tan gran que a Barcelona s'omplen a vessar les presons i s'habiliten diferents camps de concentració, mentre els consells de guerra funcionaven a gran ritme i cada matinalada hi havia afusellaments.

75 - 1939-1955 - Entre el racionament i l'estraperlo. Per l'escassetat d'aliments bàsics, el nou Estat estableix el racionament de pa, oli, sucre, llegums, café, xocolata, així com del sabó. Això portà a l'aparició de l'estraperlo.

100 - 1914 – La Mancomunitat de Catalunya, concentració regional de competències. Era el 6 d'abril quan es va constituir la Mancomunitat de Catalunya, formada per les quatre

Diputacions. En fou el primer president Enric Prat de la Riba. Fou suprimida el 1925.

150 - 1864 – "La Gata" i les "gatades" impulsen el teatre català modern. El seu principal impulsor fou Frederic Soler "Pitarra", el qual, junt als seus amics, fundà la societat teatral "La Gata"; d'aquí sorgí que, dels escrits que feien a la premsa, en deien gatades.

150 - 1864 – Èxit editorial dels "Singlots poètics" de Pitarra. Foren una sèrie de peces teatrals humorístiques que començaren amb la paròdia "L'Esquella de la Torratxa" i seguiren amb "L'últim trençalòs", "La botifarra de la llibertat", "Les píldores d'Holloway", etc.

300 - 1714 – Capitulació de Barcelona i el primer Onze de Setembre. Després d'un setge de més d'un any, l'11 de setembre Barcelona es veu obligada a capitular. Les tropes castellanes i franceses comandades pel duc de Berwick entren a la ciutat el dia 12 a les sis de la tarda.

900 - 1114-1115 – Expedició de Ramon Berenguer III a les Balears. Entre aquests anys es va dur a terme la conquesta d'Eivissa i de Mallorca, tot i que no es conservaren; però va servir per anar debilitant el poder sarraí i preparar-ne la conquesta definitiva en temps de Jaume I.

Degenerats

Joan Maresma Duran

Pel novembre de l'any passat –si no em falla la memòria– van descobrir en un apartament de la ciutat d'Augsburg, a prop de Munic, Alemanya, més de 1.400 quadres desapareguts durant la Segona Guerra Mundial. Els quadres inclouen pintures, dibuixos i esborranys d'expressionistes alemanys com Georg Grosz i Max Beckmann, però també n'hi ha d'artistes com Matisse, Chagal, Renoir, Toulouse-Lautrec, Picasso i d'altres mestres europeus.

La descoberta es va produir, diuen diferents diaris, fa uns quants mesos, però les autoritats alemanyes la van publicar no fa gaire perquè temien que la revelació augmentés la gran confusió sobre la propietat de les obres trobades.

Aquestes són, òbviament, resultat del pillatge de museus i col·leccions privades dels territoris envaïts pels nazis abans i durant la guerra. Però es trobaven en un apartament d'un descendent de Hildebrand Gurlitt, que –tot i ser jueu– va ser escollit pel doctor Goebbels per avaluar i ajudar a vendre els quadres i era –sembla ser– propietari legal de tot aquest tresor.

Les obres reuneixen el que Hitler anomenava *art degenerat*, principalment els expressionistes alemanys, que per la seva voluntat –un aficionat a la pintura que dibuixava tancs i cuirassats de grans mides i aquarel·les de postals carrinclones– havien de ser destruïdes. No obstant, les de gran valor

comercial havien de ser venudes per alimentar els cofres i l'economia de guerra del Tercer Reich, un imperi que havia de durar mil anys.

Però en la promiscuïtat de la troballa no es distingeixen les unes de les altres i no deixa de ser una trista ironia el fet que els mestres de l'impressionisme francès, per exemple, facin companyia als degenerats com en el *Salon des Refusés* – el *saló del rebutjats* de 1863, nom donat a una exposició paral·lela a l'oficial on eren expo-

Reinhard Heydrich

sades obres repudiades del *saló* oficial i que va atraure moltes persones disposades a ridicularitzar les obres dels menyspreats, entre ells Manet i Cézanne–, d'on va sortir el gran art de finals del segle XIX.

L'art és difícil de matar. Però els humans, o alguns humans, són malvats. I mesquins, i mediocres i deshonrestos i pocavergonyes. I ho volen controlar tot. I tenen desitjos de gran-

desa o de megalomania. N'he conegut algun aquí, a Rio. Allò que diuen de *si quieries conocer a Fulanito, dale un carguito*.

Gentalla com Hermann Goering o Heinrich Himmler o Reinhard Heydrich. D'aquest últim ha sortit no fa gaire una biografia de Robert Gerwarth: *Heydrich, el botxí de Hitler*, el seu nom. És ja a la llista de llibres que m'agradaria llegir.

Sempre m'ha fascinat la Segona Guerra. Des de jove. Em captiva aquesta dolenteria, aquesta perversitat, aquesta iniquitat, aquesta malesa.

L'ús de la violència física al servei d'uns valors indecents i brutals.

Encara existeixen milers d'obres d'art desaparegudes durant la guerra, de les quals no es té cap notícia. A poc a poc troben la llum novament. L'art és difícil d'exterminar. Fins i tot el degenerat. Artistes que són tots ja morts i al mateix temps segueixen vivíssims.

Bon any

Hildebrand Gurlitt, al centre amb Heinrich Himmler a la dreta

PD: El pare en fa 90 el dia 19. Felicitats.

QUÈ HAURIA DIT EN BALLESTER?

Joan Muray

Historiador i coblograf de Vicenç A. Ballester

Què hauria dit del mar d'estelades que es veuen d'un temps ençà, sobretot des d'aquella gernació que va omplir Barcelona per a la manifestació de la Diada Nacional del 2012, dia en què, per fi, el poble va perdre la por de lluir-la i va recuperar l'orgull de sentir-se català, de formar part d'aquest poble mil·lenari.

Aquell 2012 Barcelona es va omplir, i no solament de gent sinó d'estelades, que lluia al vent la gran gentada que va omplir el Passeig de Gràcia de dalt a baix, a més de carrers i més carrers, una riuada que amb prou feines podia avançar, i que pràcticament no ho féu, cap a l'objectiu final, el Parlament de Catalunya. Més que una manifestació pel dret a decidir, fou una concentració massiva per dir prou a l'espoli, a la marginació de la cultura, a posar bastons a les rodes de tot el que som i volem ser, per encara dir a sobre que som uns lladres i insolidaris, quan ells són els qui ens roben.

Enguany, per la Diada Nacional del 2013, la concentració de catalans i dels qui ho volen ser fou per mitjà d'una cadena humana, la Via Catalana cap a la Independència, que va abastar el país en diagonal, quatre-cents quilòmetres que més o menys seguien el traçat de la Via Augusta dels romans. I a la qual, a més, la part del territori que quedava fora d'aquest àmbit, com són les comarques del nord-oest i de ponent, també es van incorporar; i hi van fer el senyal de sortida bo i repicant les campanes de la Seu Vella de Lleida i fent el dia abans una cursa de torxes que els

duria fins a les terres de l'Ebre.

Quan era en aquesta via, a l'hora de les 17.14 (un quart menys un minut de sis) i donaren l'avís d'unir totes les mans, des dels comtats nord-catalans fins a la primera comarca del País Valencià, vaig sentir un calfred que em va recórrer l'espinada, com una mena d'energia que es transmetés entre els centenars de milers que la formàvem, alhora que pel meu pensament passaven un munt d'imatges, les de tots els éssers estimats que no han pogut gaudir d'aquell moment màgic, aquell moment en què tots els qui hi érem només teníem un sol pensament, Independència!

A més, també vaig pensar en en Ballester (Vicenç A. Ballester i Camps, Barcelona 1872–el Masnou 1938), el gran impulsor de l'estelada, el qui creà el Comitè Pro Catalunya el 1918 com a eina per a la divulgació del fet català. El mateix que en tants i tants diversos àmbits lluitava amb les armes de l'ensenyament, de la cultura i de l'amor a la Pàtria per fer de Catalunya el país que volia, i que volem.

I se'm va ocórrer aquesta pregunta, la que encapçala aquest escrit: QUÈ HAURIA DIT EN BALLESTER? És difícil de posar-se a la seva pell, tot i ser qui ha escrit la seva biografia, qui s'ha llegit els seus papers, ha rastrejat entre els seus escrits, fins i tot els més íntims, com són les seves darreres voluntats, i donar una resposta encertada; però, sabent com pensava i actuava, m'atreviré a fer-ho.

Suposo que:

– Hauria estat molt content de veure aquell mar d'estelades i l'esperit que les anima.

– Hauria pensat que el seu pensament, els seus ideals, els seus neguits, tenien continuïtat.

– Hauria vist que la seva tasca sobre la divulgació del fet català, amb aquella campanya endegada el 1918 amb el nom de Comitè Pro Catalunya, dirigida a tot el món, i sobretot a les personalitats més sobresortints en política, tenia, no sols continuïtat, sinó molt més ressò ara, gràcies als mitjans de divulgació actuals, impensables al seu temps.

– Hauria vist que el nombre d'adeptes a la causa independentista havia fructificat moltíssim, no sols a causa de la demografia, sinó al convenciment dels catalans i dels qui se'n senten.

– Hauria, en fi, gaudit de veure que el país, la Pàtria, havia pres, per fi, consciència del que vol ser i cap on vol anar.

I per cloure aquests *pensaments d'en Ballester*, permeteu-me que ho faci amb uns mots del seu darrer discurs, referits a l'Himne d'*Els Segadors*, que deia que hauria de ser així:

“Catalunya triomfant – tornarà a ésser lliure i plena, endarrere tota gent – que es presenti aquí amb supèrbia”

17 de gener tortells de Sant Antoni i borregos

Pastisseria

miquel

Pere Grau, 59 · Tel. 93 555 06 61
El Masnou

PASTISSERIA · CONFITERIA

La Moreneta

Itàlia, 31 · Tel. 93 555 35 64 · El Masnou

Pastisseria Degustació Granja

Matalí

Des de 1866

El Masnou: Prat de la Riba, 4 · T. 93 555 04 60

david MFACE02
pastisser (Millor Mestre Artesà
Xocolater d'Espanya 02)

Venda
Online

93 555 34 75

Navarra, 100 · El Masnou

pastisseria@davidpastisser.com

www.davidpastisser.com

Medalla de bronze
MMAPE03
(Millor Mestre Artesà
Pastisser d'Espanya 03)

Mestre Pastisser

De les pastisseries del Masnou

LA RUTA INFERNAL

Josep Condeminas

Segons els historiadors el cap d'Hornos fou descobert a l'any 1616 pels navegants holandesos Shouten i Lemaire, els quals amb el seu vaixell *Eendracht* van ser els primers europeus a navegar entorn de l'extremitat meridional d'Amèrica del Sud. El nom d'Hornos, l'hi van posar els holandesos en honor de la seva ciutat natal *Hoorn*, i també van descobrir l'illa del Estats, denominada així pels Estats d'Holanda, que es van independitzar d'Espanya.

Fet aquest preàmbul, s'ha de dir que molt s'ha escrit en aquest butlletí sobre la navegació de vela, principalment la que fa referència a la marina local, i que ha deixat constància dels viatges a Amèrica. L'últim llibre de Joan Muray **CATALUNYA/AMÉRICA – La navegació a vela al segle XIX** dona un testimoni fidedigne d'aquell comerç amb el continent americà. Tot això ve a compte del llibre de memòries del capità de la marina mercant anglesa William H.S. Jones, que porta per títol *La ruta del cap d'Hornos*. Un llibre que m'ha captivat des de la primera pàgina, i comença a l'any 1905 amb el relat dels seus primers quatre anys de pràctiques com a Agregat al *British Isles*, una fragata de tres pals i casc de ferro i que desplaçava 2287 tones i amb una capacitat de càrrega de 4000 tones. De fina estampa, semblant als famosos Clípers, havia estat construïda al Clyde (Escòcia). Al llarg de més de tres-centes pàgines, el capità Jones descriu amb total realisme i dramatisme el seus primers viatges cap a Austràlia passant pel cap d'Hornos, ruta habitual dels grans vaixells ja que l'estret de Magallanes sols era navegable per a petits vaixells, així com l'estada a ports infectes com Pisagua (Xile), però d'altres d'excel·lents com els de Callao (Perú), Sidney i Newcastle (Australia), on eren afalagats amb festes i atencions per famílies que hi residien. El cap d'Hornos és una zona habitualment

flagel·lada per temporals, que podien durar setmanes, amb ones de dotze i quinze metres d'altura que inundaven el vaixell de tempestuosa aigua gelada, així com vents procedents de l'Antàrtida, acompanyats de neu, aigües i calamarsa i que feien retardar considerablement la seva arribada a port. Dies i dies totalment xops amb vies d'aigua que amenaçaven de fer naufragar la nau. Tot plegat, un suplici navegar en aquelles condicions. En aquest primer viatge hi van perdre la vida cinc tripulants: tres per caiguda al mar des de l'arboradura, un per gangrena en una cama i un altre amb el cap esberlat per un cop de mar, així com pèrdues de dits per congelació de diversos tripulants. Si algú tenia una visió romàntica de l'època dels vaixells de vela, aquest relat dona fe de la duresa i de les precàries condicions en què navegaven. No és d'estranyar, doncs, que les desercions fossin cosa habitual en aquelles derrotes. Aquesta ruta va caure en desús quan van obrir el canal de Panamà el 1914.

A principi del segle XX, la decadència de la vela era evident ja que s'havia perdut el tràfic de les espècies, la seda, el te i la llana a favor dels vapors, i els velers s'havien de conformar amb les pestilents mercaderies, com el guano, carbó i nitrats. Hi havia armadors que per estalviar despeses no asseguraven el vaixell i reduïen a la meitat la tripulació necessària per governar la nau, a l'igual que escatimaven al màxim les provisions de bord. La gasiveria i la manca d'escrúpols d'alguns armadors obligaven els capitans a no tocar port per tal de fer reparacions i instar-los que les arreglessin com poguessin ells mateixos. Un tràgic exemple va ser el del vaixell *Sant Fost* a càrrec del capità del Masnou Jaume Casals i Coll, que va naufragar enmig de l'oceà i moriren el capità i tota la tripulació a causa d'aquestes irracionals mesures (vegi's el butlletí núm. 297 d'abril del 2012). Així i tot, molts d'aquells capitans recordaven amb nostàlgia aquells temps de la vela, ja passats però no oblidats.

Parlem de llibres

Pere Martí i Bertran

JOANA RASPALL: UNA VIDA AL SERVEI DEL PAÍS

Si hi ha un fil que uneix la vida i l'obra de la Joana Raspall (Barcelona, 1913-Sant Feliu de Llobregat, 2013)) al llarg d'aquests 100 anys d'existència, no tinc cap dubte que és el de la seva voluntat de servei, de compromís amb el país. Un país que, en la seva joventut, va encomanar-li la passió per la feina ben feta, per l'excel·lència en tots els camps, a través de mestres brillants i compromesos que va tenir tant a l'escola municipal de Sant Feliu de Llobregat, on ha viscut pràcticament tota la vida (va residir uns primers anys al Masnou i un parell, interna, a Perpinyà, per millorar el francès, ja que l'àvia materna n'era), com posteriorment a la mítica Escola de Bibliotecàries, fundada per Eugeni d'Ors l'any 1915 i que comptà amb bona part de la intel·lectualitat del moment entre el seu professorat (Carles Riba, Pompeu Fabra, Jordi Rubió i Balaguer, Lluís Nicolau d'Olwer, Ferran Valls i Taberner...). Un país que també va veure sotmès, gairebé reduït a cendra culturalment parlant, a causa de l'intent de genocidi cultural del franquisme; i que no hi ha dubte que ella, al costat de tants i tants d'altres, va ajudar a impedir. Aquest compromís, deia, des de ben joveneta la va convertir en una activista cultural, discreta però d'allò més eficaç, i va anar fent créixer aquell fil, aparentment tan prim com el de la balanguera misteriosa del poema de Joan Alcover, fins a convertir-lo en una corda, la gruixudària de la qual tot just ara comencem a intuir i a valorar.

L'activisme cultural de la Joana podríem dir que s'inicia ben aviat, des del periodisme local, potser quan des de la revista *Claror*, a Sant Feliu, reivindicaven una biblioteca infantil a la ciutat. Aquest fet la portà a la coneixença del Dr. Rubió, director de l'Escola de Bibliotecàries, i a fer-hi els estudis. En la seva etapa de bibliotecària, concretament a Vilafranca del Penedès, trobem un altre exemple d'aquest compromís que ja no l'abandonarà: en plena retirada de les tropes republicanes, convenc

uns militars que l'ajudin a portar a Barcelona, a la Biblioteca de Catalunya, una part important del fons català de la biblioteca penedesenca: se'n surt i lliura els llibres al Dr. Rubió, satisfeta d'haver-ne impedit la destrucció en mans de les tropes franquistes que ja eren a les portes de la Vila. A la postguerra, com tants exiliats interiors, comença una resistència soterrada i constant que la porta a participar en Jocs Florals, en festes populars, en revistes d'associacions... Un bon exemple el tenim en la seva participació en el Primer Congrés de Cultura Catalana (1975), concretament en l'àmbit de teatre infantil, en el qual s'aboca de ple, tot i que ja havia començat a escriure'n arran de la creació dels Cicles de Teatre Cavall Fort per a nois i noies (1967-1987): *El pou* (1969), *L'invent* (premiada amb el Premi Cavall Fort 1969), *Konsum S. A.* (1984), les dues darreres publicades a la col·lecció de teatre de l'editorial Edebé, col·lecció que ella mateixa va ajudar a fundar. El teatre infantil es va consolidant i la Joana ja albira altres camps en què cal una intervenció decidida: els diccionaris i la poesia adreçada a infants i joves.

La passió per la llengua és una constant en la vida i l'obra de la Joana: durant el franquisme fa classes, primer clandestinament i després públicament, de llengua catalana, a casa i en locals associatius diversos; així que pot començar una col·laboració fixa de llengua a la revista *Va i ve*, de Sant Feliu; i sobretot inicia una labor de formiga, fruit de la seva formació de bibliotecària, de fixar centenars de sinònims, locucions, parònims..., de la qual sortiran tres diccionaris que han arribat fins avui en reedicions diverses: *Diccionari de sinònims* (1972), amb Jaume Riera, *Diccionari de locucions i frases fetes* (1984) i *Diccionari d'homònims i parònims* (1988), ambdós amb Joan Martí. La veritable passió per la llengua, però, com no podia ser d'altra manera, la trobem reflectida fonamentalment en la seva producció literària, com veurem tot seguit.

Joana Raspall en el laboratori de restauració de l'Escola de Bibliotecàries, 1938. Arxiu Comarcal del Baix Llobregat. Fons Joana Raspall i Juanola.

A la dècada de 1970, la Joana Raspall s'adona de les mancances pel que fa a la poesia adreçada a infants i joves en llengua catalana. Pren consciència que tant la tradició culta, representada per obres com els bestiaris de Josep Carner o de Pere Quart per exemple, com la popular, ben present a les pàgines del desaparegut *En Patufet* (1904-1938), han quedat estroncades. I, sense pensar-s'ho dues vegades, comença a treballar-hi. De bon primer ajudant a crear una plataforma oberta a la gent jove amb ganes d'escriure poesia: el premi Martí Dot, nascut l'any 1974 a Sant Feliu, i encara ben actiu i ben arrelat arreu del territori, com ho demostra l'esplet d'autors que l'han guanyat. I ben aviat, llançant-se, amb més de seixanta anys a l'esquena, a escriure poesia per a infants i joves. Una poesia el valor i l'actualitat de la qual ha resumit, amb l'encert i el rigor que el caracteritzen, el també poeta Miquel Desclot: "El primer que crida l'atenció de la poesia de Joana Raspall és que una obra empresa com la seva a la darrera etapa de la vida ens aparegui tan natural, tan ben conclosa amb unes eines perfectament esmolades i flexibles, com si l'autora no hagués fet altra cosa en tota la vida. No hi ha rastres d'encarcament, ni de manca de destresa, ni d'ancorament en el passat. És fresca, fluent i ben feta." ("Joana Raspall, un clàssic de la poesia per a infants", *Faristol*, núm. 74, novembre 2012, p. 9). I escric i publica *Petits poe-*

mes per a nois i noies (1981) i el següent eixen una dotzena més de títols (*Bon dia, poesia!*, *Pinzellades en vers*, *Escaleta al vent...*) que de mica en mica van arrelant a les escoles, van sent musicats, van introduint-se en pàgines web especialitzades... van sent coneguts, apreciats i valorats per tots aquells que ens dediquem a l'ensenyament i a l'estudi de la literatura catalana. Pel que fa a la narrativa infantil i juvenil, també hi fa algunes aportacions, però més tangencials i esporàdiques, potser perquè és un camp molt ben assortit, amb autors tan de renom com Emili Teixidor, Josep Vallverdú, Joaquim Carbó, Sebastià Sorribas... En total són cinc títols, descatolats en aquest moment: *El mal vent* (1994), *Contes del si és no és* (1994), *La corona de l'àliga*, (1997), *Contes increïbles* (1999) i *La trampa de la urbanització K* (2000).

I encara ens queda una faceta per comentar, el valor de la qual no ha estat reconegut fins fa ben poc, potser perquè no té tant el caire de servei que tenen les anteriors, potser perquè no semblava tan necessària com la infantil, potser també perquè la poesia i la narrativa per a adults del nostre país ha comptat, i compta, amb noms de tant prestigi com Josep Carner, Carles Riba, Joan Vinyoli, Miquel Martí i Pol, Joan Margarit, Mercè Rodoreda, Pere Calders, Jesús Moncada, Jaume Cabré... Ens referim, és clar, a l'obra per a adults de la Joana Raspall. Val a dir que encara és més tardana, pel que fa a publicació, que la poesia i la narrativa per a infants i joves. Diem pel que fa a publicació perquè la Joana Raspall no va deixar mai d'escriure, tant poesia com prosa, encara que només ho fes per a ella o per a un cercle reduït d'amics. Les cartes que va intercanviar amb Carles Riba ho corroboren. La poesia per a adults la formen cinc títols, aplegats, conjuntament amb prop de dos-cents poemes inèdits fins ara, al volum *Batec de paraules. Poesia lírica completa* (2013). Aquests poemes tenen el rigor (lingüístic, formal, temàtic) de la poesia infantil, però hi incorpora algun tema nou i, sobretot en alguns poemes, hi trobem un to tirant a pessimista que no apareix pràcticament mai a la poesia per a infants i joves. També

hi trobem un predomini dels versos d'art major i algunes formes estròfiques que en la poesia infantil no havia usat: haikus, tankes, sonets... Els títols, per ordre de publicació són els següents: *Ales i camins* (1991), *Llum i gira-sols* (1994), *Arpegis. Haikús* (2004), *Instants (haikus i tankas)* (2009) i *Jardi vivent* (2010), el llibre que els amics del Club de lectura de la biblioteca Torras i Bages han treballat per a aquesta ocasió, i al qual dedicarem una atenció especial més endavant. La narrativa per a adults, la formen tres títols: una novel·la, *Diamants i culs de got* (2007), i dos volums de narracions breus, *El cau de les hores* (2008) i *El calaix del mig i el vell rellotge* (2010).

Aquesta colla de fils, i d'altres que ens deixem al tinter, que són la mostra de la seva capacitat de treball, de la seva voluntat de servei, del seu amor i la seva dedicació a la llengua i al país, han teixit una corda tan gruixuda i compacte que difícilment ja es podrà trencar, perquè la Joana Raspall, com queda palès en els centenars i centenars d'actes que s'han organitzat arreu del territori arran del seu centenari, ha esdevingut un clàssic de la literatura catalana. Que per molts anys en pugem gaudir, ara que ja ens ha deixat físicament, a través de la seva obra, que es va reeditant i reeditant, un fet ben poc habitual en poesia, i encara menys en poesia infantil i juvenil.

Bibliografia de la Joana Raspall:

Poesia d'adults

Arpegis. Haikús. Saldes: Abadia Editors, 2004.

Instants. Haikus i tankes. Sant Feliu: Edicions del Llobregat, 2009.

Jardi vivent [amb pròleg de Carles Duarte i Il·lustracions de Lluïsa Cahué]. Vilanova i la Geltrú: El Cep i la Nansa, 2010.

Batec de paraules. Poesia lírica completa [amb estudi introductor de Carme Arenas]. Vilanova i la Geltrú: El Cep i la Nansa, 2013.

Poesia infantil i juvenil

Bon dia, poesia. Barcelona: Baula, 1996.

Degotall de poemes. Barcelona: La Galera, 1997.

Com el plomissol. Poemes i faules. Barcelona: La Galera, 1998.

Versos amics. Barcelona: Abadia de

Montserrat, 1998.

Escaleta al vent. Barcelona: La Galera, 2002.

Font de versos. Barcelona: Baula, 2003.

A compàs dels versos. Barcelona: La Galera, 2003.

El meu món de poesia [il·lustracions de Pere Cabaret]. Vilanova i la Geltrú: El Cep i la Nansa, 2011.

46 poemes i dos contes. Barcelona: Abadia de Montserrat, 2013.

Divuit poemes de Nadal i un de Cap d'Any [il·lustracions d'Ignasi Blanch]. Barcelona, Editorial Mediterrània, 2013.

Novel·la

Diamants i culs de got. Saldes: Abadia Editors, 2007.

Narrativa breu

El cau de les hores. Saldes: Abadia Editors, 2008.

El calaix del mig i el vell rellotge. Saldes: Abadia Editors, 2010.

Diccionaris:

Diccionari de frases fetes (juntament amb Joan Martí). Barcelona: Edicions 62, 2009.

Diccionari de locucions (juntament amb Joan Martí). Barcelona: Edicions 62, 1995.

Diccionari de locucions i frases fetes (juntament amb Joan Martí). Barcelona: Edicions 62, 1996.

Altres:

Cançoner núm. 6 i núm. 10 (a cura de Jordi-Lluís Rigol). Barcelona, Editorial Dinsic, 2003 i 2005, respectivament. Poemes musicats que inclouen la partitura.

Joana de les paraules clares, de Muntsa Fernández i il·lustracions de Mercè Galí. Vilanova i la Geltrú: El Cep i la Nansa, 2013. Recorregut per la vida de la Joana Raspall a través de la seva obra i adreçat als infants.

Nota: Aquest article és una ampliació del publicat per l'autor a la revista *Llengua Nacional*, núm. 84 (III trimestre del 2013), p. 37-38.

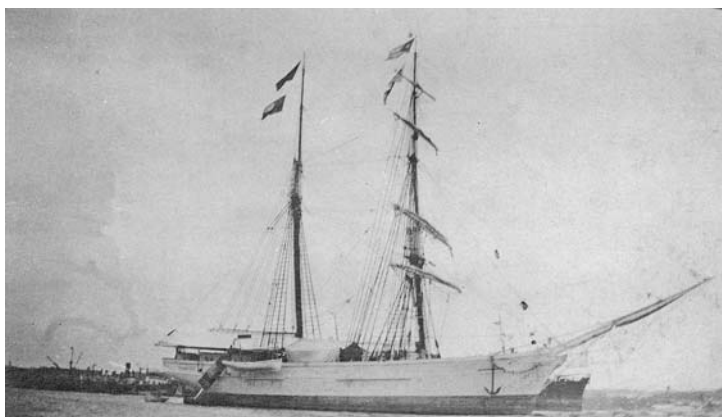
Històries de la vila

Joan Muray

MASNOVINS AL NAUFRAGI DEL VAPOR “PRÍNCIPE DE ASTURIAS” L'ANY 1916

Tot i que l'època gloriosa de la marina masnovina ja feia anys que s'havia esllanguit, encara molts fills de la vila sentien la crida del mar i seguien embarcant-se; ara, però, en vaixells de vapor per treballar a bord.

En el cas que ens ocupa, Bonaventura Rosés i Fàbregas “Ventureta”(1), després de navegar en vaixell de vela, va anar de contramestre al bergantí goleta “G. Sensat”; va seguir embarcat, ara, però, al vapor correu “Príncipe de Asturias”, amb el qual va naufragar el 5 de març del 1916, a les costes del Brasil, prop de la ciutat de Santos. Ell va salvar-se, però un altre masnoví que també anava al mateix vaixell, Joan Colomé (2), hi va morir. Corria l'any 1916, Europa estava al bell mig de la Primera Guerra Mundial quan va passar aquest naufragi, però no per causa de la guerra, sinó per causes, diguem-ne, naturals, com pot ser una intensa boira i unes roques

Bergantí goleta G. Sensat

amb què no comptaven. Feia quatre anys que hi havia hagut el naufragi més cèlebre de la història, el del transatlàntic *Titànic*, que havia xocat contra un iceberg.

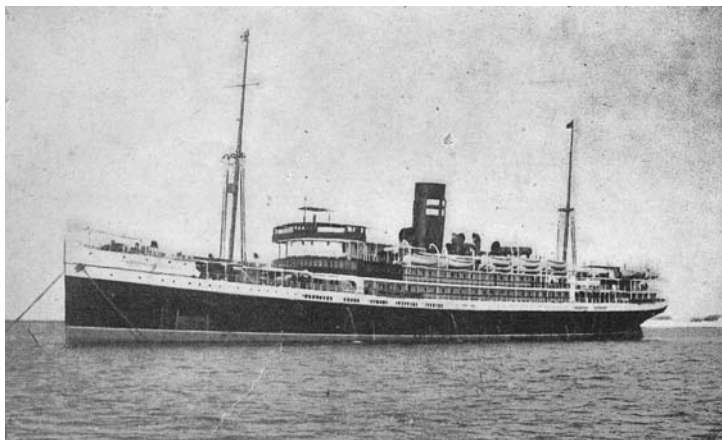
Del fet, se n'han trobat diverses referències en diferents mitjans escrits. En un d'un programa de Festa Major (3) se'n fa esment, remarcant el valor d'en *Ventureta*, que va salvar moltes vides. També la premsa (4) durant molt de temps es féu ressò de la tragèdia i de les conseqüències. La primera notícia fou al cap de tres dies, el 8 de març.

Per contra, la família no en va saber res fins passats quinze dies del fet. Tot i que els mitjans de comunicació no eren com els d'ara, la companyia naviliera i el govern de l'Estat havien tingut temps suficient per notificar-ho a les famílies i no haver d'assabentar-se'n els seus al mercat masnoví. La seva muller i la filla gran havien anat a comprar i algú, que ho havia escoltat per la ràdio, els ho va fer saber. Oficialment encara tardarien uns quants dies més a comunicar-los-ho.

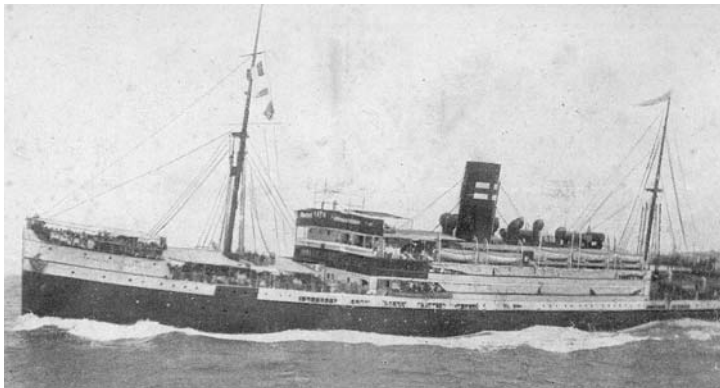
Anem enrere i vegem un xic la vida de Bonaventura Rosés i Fàbregas (el

Bonaventura Rosés i Fàbregas “Ventureta”, deu dies després del naufragi, a Santos (Brasil)

Vapor correu *Príncipe de Asturias*

El *Príncipe de Asturias* retratat navegant sis dies abans del naufragi. Fotografia feta pel passatger Manuel Balda, des de l'*Infanta Isabel*.

Masnou 1871-1932). De jove havia treballat en diversos velers masnovins fins que ho féu al bergantí-goleta masnovi "G. Sensat", on tenia el càrrec de contramestre del capità Gerard Pla i Maristany.

Al 1916, quan el naufragi del "Príncipe de Asturias", hi anava com a major-dom. Aquest vaixell era de la companyia *Pinillos, Izquierdo y Cia.*, de Cadis, amb seu també a Barcelona. El vaixell feia el viatge d'Amèrica del Sud cap a Europa quan enfront de les costes del Brasil, prop de la ciutat de Santos, va naufragar.

Va rebre l'ajut del vapor francès "Vega", que passava a prop del lloc, fet que va propiciar que el nombre de morts no fos més gran.

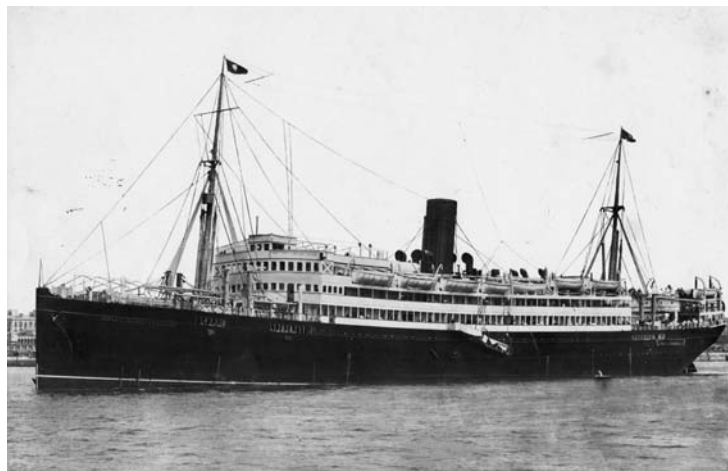
Però qui va tenir una part important en el salvament de moltes vides fou el nostre Ventureta, ja que gran quantitat de passatgers havien quedat atrapatats sota el senó de popa (5). Ell, amb el seu ganivet mariner, va tallar la lona que cobria les barques, fet que impedia a la gent de salvar-se. Hi havien quedat atrapatats, i allí s'haurien ofegat en enfonsar-se el vaixell si no hagués estat per en Ventureta. Sembla ser que el nombre de passatgers que pel seu gest es pogué salvar fou nombrosíssim, pràcticament la majoria que se salvà fou gràcies al seu gest.

Un cop feta la seva gesta heroica, va llançar-se al mar i arribà a la costa completament extenuat. Però tingué recompensa, no sols en forma de medalla, com veurem més endavant, sinó per l'acolliment que li dispensà una família d'industrials catalans que

viu a la ciutat de Santos (Brasil) on ell havia arribat. Eren els Ventura, de Montgat (6), que hi tenien interessos comercials, els quals el cuidaren fins que va estar restablert per poder tornar a casa.

La premsa va informar del naufragi als pocs dies d'haver ocorregut, però la família, tal com ja he dit, no se n'assabentà fins dues setmanes més tard. Ell, per la seva banda, i des de la ciutat de Santos, va fer-se una fotografia amb data 16 de març (onze dies després del naufragi) amb la dedicatòria següent: *A mi estimada esposa e hijas*, que els va enviar abans del seu retorn.

La recompensa de l'estat fou en forma de *Medalla de Plata y una Mención Honorífica*, segons consta al *Boletín de la Sociedad Española de Salvamento de Naufragos*, del tercer trimestre de 1917.

Vapor *Infanta Isabel*, des del qual van fotografiar el *Príncipe de Asturias*.

El vapor "Príncipe de Asturias" tenia una dotació de 188 tripulants, i la seva capacitat de passatgers era la següent: 150 de primera classe, 120 de segona, 120 de segona econòmica i 1500 d'emigrants. Tota aquesta capacitat de personal a bord, entre tripulació i passatgers, podia ser de 2.078, que no vol dir que fos la quantitat que portava al moment del naufragi. Aquest vapor havia estat avarat per l'abril del 1914 a les drassanes Kingston de Glasgow (Escòcia). Les seves mesures eren: 145 metres d'eslora, uns 17 de mànega i uns 11 de puntal.

Les primeres notícies del naufragi donaven les xifres següents dels qui s'havien salvat: de tripulants uns vuitanta, i de passatgers uns cinquanta. Deien que al moment del naufragi hi anaven unes sis-centes persones.

Al cap d'uns dies la premsa donava xifres més exactes. El nombre de persones que aconseguiren salvar-se fou de 134. I el de les qui s'ofegaren fou de 452.

També deia que la causa del naufragi fou una intensa boira i que el buc, per aquesta causa, havia xocat contra una roca i s'havia enfonsat en tan sols cinc minuts.

NOTES

- 1- Bonaventura Rosés i Fàbregas era avi de Rosa, Lluís i Anton Reixachs i Rosés.
- 2- Joan Colomé era avi de Joan i Rosa Amat i Colomé.
- 3- Al programa de Festa Major de 1974, una ressenya d'Ezequiel Pagèstreta de

l'arxiu del Museu Municipal del Masnou.

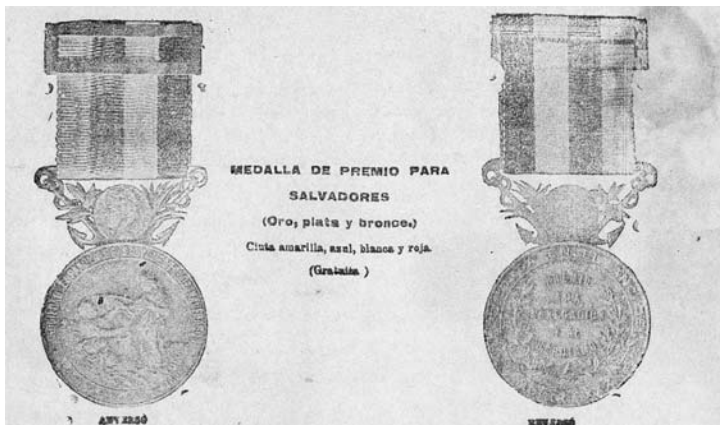
4- El diari La Vanguardia en va donar la primera notícia el 8 de març, tres dies després del naufragi, i va seguir un degoteig de notícies relacionades amb el fet durant tot aquell any.

5- El senó de popa (o de proa) és un petit cobert que tapa una part de la proa o de la popa d'una barca i serveix per cobrir objectes i resguardar-los de la pluja.

6- Aquests Ventura són els propietaris de la fàbrica, ara tancada, que hi ha a l'altre costat del torrent de l'Hoguera, que separa els termes de Montgat i el Masnou. Al costat masnoví hi ha els Laboratoris Cusi.

FONS CONSULTATS

- Programa de Festa Major de 1974
- Hemeroteca del diari La Vanguardia, del 8 de març de 1916 i dies posteriors.

Medalla per a salvadors que concediren a Bonaventura Rosés i Fàbegas.

- Jutjat de Pau del Masnou
- Rosa Reixachs i Rosés, néta de Bonaventura Rosés.
- Gran Enciclopèdia Catalana

Teatre capital

(La cartellera barcelonina)

Per Rosa M. Isart (rmisart@hotmail.com)

Welcome, benvingut

Del 2 al 5 de gener, Àtic22 (atic22.blogspot.com), o sigui l'off Tantarantana, reestrena el periple surrealista i transgressor *La Tardor Barcelonina*, de Francesc Pujols, adaptada i dirigida per Fèlix Pons, amb dibuixos i projeccions de Paula Maestro i música original de Jordi Busquets.

Del 9 de gener (fins al 27 de febrer) cada dijous a les 21 una proposta gamberra basada en la literatura fantàstica del segle XIX, a la Sala Fènix (c/ Riereta, 31; a uns 350 m, 4 minuts a peu, de la Filmoteca de Catalunya de la Rambla del Raval): el *Cabaret Victoria*.

Fins al 12 de gener del 2014 l'Almeria Teatre (c/ Sant Lluís, 64; metro Joanic) programa, de dimecres a diumenge, l'obra **1984**, escrita el 1948, de George Orwell (1903-1950), en una adaptació teatral de Michael Gene Sullivan, i amb traducció al català de Lluís-Anton Baulenas. Víctor Àlvaro dirigeix, en un món totalitari i feréstec ple de manipulacions, Andreu Rifé, Lluís Canet, Savina Figueras, Tono Saló, Frank Capdet i Carles Canut.

També fins al 12 de gener, l'interdisciplinar *(A)MURS. A love story*, de dijous a diumenge, fa les darreres funcions al **Versus Teatre** (c/ Castillejos, 179). Amb direcció de Miriam Escuriola, piano i composició musical de Clara Peya, i la interpretació –entre altres– de Mariona Castillo, viurem una especial i intensa relació de parella, en cos i ànima, estruc-

turada en vuit parts. Més info: www.eraimpuxibles.com

Del 14 de gener al 2 de febrer. Rafael Álvarez "El Brujo" ens endinsa en *La Odisea* d'Homer, al Teatre Condal.

Del 22 de gener (fins al 9 de febrer). Juanjo Puigcorbé i Pere Ponce escenifiquen *El crítico*, del solvent Juan Mayorga, al Teatre Borràs (Plaça Urquinaona). Art i vida. Vida i art.

23 de gener. La companyia **T de Teatre** –vint-i-tres anys de trajectòria teatral, felicitats Mamen, Àgata, Carme, Marta!– estrena al **Teatre Romea** l'obra còmica *Dones com jo*, de **Pau Miró** –també n'és el director–, que ens apropa a la vida i a (algunes de) les excentricitats/complicitats/sistemes de supervivència de quatre dones properes a la cinquantena.

24 i 25 de gener. Una aproximació a la figura de Dalí, amb Marc Escrig, s'ofereix a Local 48 (c/ Trafalgar, 48, interior 2a).

(...2 de febrer. En directe, per TV3, el lliurament dels Premis del Cinema Català, des del BTM de la Ciutat Comtal.)

Ah, per cert, per començar bé l'any i estar ben informats i

informades, anirem a comprar el novíssim llibre *Barcelona, ciutat de teatres (1597-2013)* (Viena Edicions i Ajuntament de Barcelona, 1a edició, desembre del 2013) dels periodistes **Carme Tierz** i **Xavier Muniesa**.

Don't forget: aquest any caldria que tots fóssim més feliços. Merescudíssim. De ben segur que cadascú ja hi posarà la part que li toca.

BON ANY 2014

Comerciants del carrer Pere Grau

finques **OCATA**
93 555 14 73

NOVETATS PRADELL
MARIA PRADELL
93 540 35 76

gabinet **OCATA**
93 555 14 73

HT
HOTEL TORINO
93 555 23 13

PASTISSERIA
miquel
93 555 06 61

Mobles Vilalta
PRIMERA CASA AL MAS NOU
REBAIXES D'HIVERN FINS AL 15
DE FEBRER DEL 2014
DEL 5 AL 20% DE DESCOMPTA SEGONS ARTICLES
(Excepte promocions i ofertes)
Pere Grau 12-14. Tel 93 555 18 60

J. Ramon
Liquidació per jubilació
astreria
Camiseria
a mida
93 555 02 44

INSTAL·LACIONS
SEGARRA,SL
L'ENDOLL
93 555 12 52

La punta de la llengua (50)

Esteve Pujol i Pons

Deia als butlletins dels mesos passats que quan un especialista s'equivoca em sap més greu que no pas quan s'equivoca algú que no ho és; i això no vol pas dir que els qui no som especialistes ho haguem de dir malament! Continuem pensant-hi, si us plau.

Em sap molt de greu quan un sindicalista diu *paro* en lloc d'**atur**.

Em sap molt de greu quan un anatomista o un gimnasta diuen *muscle* en lloc de **múscul** (el muscle és l'espàtlla).

Em sap molt de greu quan un escaquista diu *ajedrès* [akhe-drès] i *jaque* [khaque] mate en lloc d'**escacs** i **escac** i **mat**.

Em sap molt de greu quan un alpinista diu *vertig* en lloc de **vertigen**.

Em sap molt de greu quan un comerciant diu *plaços* en lloc de **terminis**.

Em sap molt de greu quan un urbanista diu *acera* en lloc de **vorera**.

Em sap molt de greu quan un ATS diu *sangrar* i *sangrada* en lloc de **sagnar** i **sangada**.

Em sap molt de greu quan un cap d'oficina diu *hasta demà* en lloc de **fins demà**.

Em sap molt de greu quan un criticaire diu *hasta tu!?* en lloc

de **fins i tot tu!?**, o bé **tu i tot!?**

Em sap molt de greu quan un acomodador diu *senti's en aquest silló* en lloc de **seguí en aquesta butaca**.

Em sap molt de greu quan un equilibrista diu **es puja a sobre** en lloc de **s'enfila a sobre**.

Em sap molt de greu quan un parvulista diu *colúmpio* i *columpiar-se* en lloc de **gronxador** o **trapezi** i **gronxar-se**.

Em sap molt de greu quan una mainadera diu *panyals* en lloc de **bolquers**.

Em sap molt de greu quan un barber diu *peluquin* en lloc de **perruca**.

Em sap molt de greu quan un manobre diu *carretilla* en lloc de **carretó**.

Em sap molt de greu quan un lladre diu *ganzúa* o *gansua* en lloc de **rossinyol**.

Em sap molt de greu quan un firaire diu *monto*, *montes*, *monten...* *desmonto*, *desmontes*, *desmonten...* en lloc de **munto**, **muntés**, **munten... **desmunto**, **desmuntés**, **desmunten...****

... ..

De moment pararem aquesta ratxa d'articles sobre barbarismes; potser hi tomarem un altre dia.

Carles Maristany

Una tarda al Casino

Per parlar del Casino podem remuntar-nos a l'any 1875, el de la seva fundació. Davallar d'aquesta data, retrocedint en el temps fins al principi dels cinquanta, es per fer-vos avinent la història d'una tarda malaurada ocorreguda en el seu teatre. L'entitat ja ha canviat dues vegades l'emplaçament fins a ocupar l'actual, que tots coneixem.

La Calàndria i el Casinet feien amb el Casino el *tercet* de les entitats socioculturals de la nostra vila. No pretenc fer història, tan sols relatar un fet succeït. Doncs bé. Una pissarra anunciava a l'entrada de La Calàndria que el Professor Alba presentava un espectacle de jocs de mans, transmissió del pensament i d'hipnosi, tot d'alt voltatge. El dia anunciat, puntualment vam acudir-hi el pare, la mare i jo per veure l'espectacle.

Fou força interessant. Cridats per l'actuant van pujar a l'escenari coneguts, gent del poble que, adormits, van tocar el piano, parlaren francès i anglès i feren cent coses que ningú no es creia que podien fer en estat conscient, però el professor prèviament va hipnotitzar-los. Gran espectacle!

Un dubte! Potser eren conxorxes i després va haver-hi el concebut *sobre*. Ningú no ho sap!

Tot va transcórrer amb una bona harmonia i en sortir del teatre tothom es preguntava com era possible fer tot allò que havíem vist amb la gent que va actuar-hi. Tot un èxit!

Ara, el cas ocorregut pocs anys després.

En el teatre del Casino s'anuncia l'actuació del Professor Alba (fill).

Jo crec que tothom va creure que l'espectacle que s'oferiria fora, com solem dir, corregit i augmentat. Res d'això!

La sala, amb tres quartes parts de la platea ocupada, jo a la fila 7. Aquesta vegada sense la companyia dels pares. En fer-se fosc, s'alçà el teló i va

aparèixer l'Alba fill abillat amb un frac elegantíssim, amb uns faldons que Déu n'hi do!

Una profunda reverència vers l'auditoria, que guardava un silenci absolut. Una breu presentació de si mateix i de l'espectacle a realitzar, fet amb les paraules més adients, fou el preàmbul d'un curt i sorollós aplaudiment fet per tota la concurrència, que no presagiava l'esdeveniment final.

Allò que les mans són més ràpides que la vista, va fer aparèixer poms de flors, bastons, ventalls i altres objectes per art de màgia, però del faldó es resistia a sortir quelcom, potser un colom, una tórtora, fins i tot un conillet que impensadament s'havia entortolligat amb el folre del faldó i aquest es bellugava amb les fortes estirades que feia el professor...

Inesperadament, de sobte de la platea sorgí un Uuuuuuuuhhh... que emplenà tot el teatre. Jo diria que fou com una

boira sonora.

El professor va cessar en les infructuoses estirades; s'avancà un parell de passes, s'encarà amb el públic i amb cara de pocs amics va dir: *En començar l'espectacle m'he dirigit a tots vostès amb el qualificatiu de Respectable i Distingit Públic, però veig que no són ni una cosa ni l'altra.*

Un lapsus, un impàs de segons i s'alçaren amenaçant i corrent una colla d'espectadors jovenassos vers l'escenari.

El Profe va veure que la cosa anava malament, més aviat pintaven bastos i, perseguit, va buscar refugi al seu camerino i es tancà a dins.

Alertada, quan va arribar la Guàrdia Civil, va posar ordre al teatre i va alliberar el professor sa i estalvi.

L'espectacle ja havia durat prou! Que durés tan poc i amb un final tan inesperat, mai més no n'he vist cap. Paraula!

Dites i personatges populars (7-8)

Albert Vidal

PER QUÈ DIEM... que algú és CURT DE GAMBALS?

La dita s'aplica a aquell qui és de poques mires intel·lectuals, és a dir, que és curt d'enteniment.

Els *gambals* eren els grillons (1) que es lligaven a una cadena i que es posaven al capdavant de les cames dels presoners per tal d'obligar-los a caminar amb dificultat i, per tant, que no els fos possible de fugir. Així, segon era la mida de la cadena que unia els grillons, les passes que els presos podien fer eren més llargues o més curtes i, per tant, eren més llargs o més curts de *gambals*.

La frase és en sentit figurat, és clar, i compara la mida de les passes amb la mida de l'enteniment de la persona.

(1) *Grilló*: Peça de ferro en forma d'arc aproximadament semicircular que es clou passant un pern pels forats que hi ha un a cada extrem de l'arc i serveix per a subjectar una cadena al coll o a la cama d'una persona (...) Definició que en dóna el *Diccionari de la Llengua Catalana de l'Institut d'Estudis Catalans*.

PER QUÈ DIEM... que alguna cosa NO VAL UNA JOTA?

La frase té un sentit despectiu per indicar que la cosa de la qual es tracta no té cap valor. De fet, de molt antic, tant que els motius es perden més enllà de les possibles llegendes, al nostre país s'ha sentit un especial menyspreu per aquesta lletra, la qual cosa també pot haver donat lloc a la formació de la dita.

Tal com ens ha arribat, però, té el seu origen en el segle IV, amb motiu d'una de les lluites religioses més notables sorgides per les diferències que hi havia entre els catòlics més propers a l'ortodòxia tradicional i els *arrianistes*, que defensaven que el Verb no era Déu, sinó la primera de totes les criatures i, per tant, negaven la divinitat de Jesús com a Fill de Déu. L'emperador Constantí I el Gran va voler resoldre el conflicte convocant el Primer Concili de Nicea el 20 de maig del 325 (va haver-hi un segon Concili amb aquest nom el 787), ciutat de l'Àsia Menor, propera a l'actual Turquia.

Les discussions van ser tan fortes que va ser impossible arribar a cap consens sobre el tema del Concili: la consubstancialitat del Pare i el Fill. Els arrianistes van proposar un petit canvi en la paraula *omoousios*, que significa justament 'consubstancial', transformant-la en *omoiouosios* (és a dir, afegint-hi una 'j', una iota grega) que vol dir 'd'igual substància'.

Els ortodoxos van refusar el canvi, però l'emperador va falsejar les actes del Concili de la manera més convenient als seus interessos i es va donar per vàlida la reforma, encara que havia estat refusada per majoria.

De tota manera, els bisbes catòlics no van creure que la reforma del text representés un canvi important i, de moment, la van acceptar, encara que més endavant va ser definitivament refusada. Així, per aquest motiu, es va anar creant a l'entorn de la lletra 'j' un gran sentit de menyspreu i rebuig que ha arribat fins als nostres dies.

omoiouosios

**Signa un vot per
la independència**

**Exerceix el teu
dret de petició!**

L'Assemblea Nacional Catalana (ANC) durà a terme una recollida massiva arreu del territori d'instàncies del projecte **Signa un Vot per la Independència**, amb què mitjançant el dret fonamental de petició, els catalans poden demanar que es convoqui la consulta i, en cas que la seva celebració no sigui possible, els seus representants electes declarin la independència d'acord amb la legislació internacional.

Exerceix el teu dret de petició a:

GENER

Dissabte dia 11: de 10 a 14
Edifici Centre (Mercat Municipal)

Dissabte 11 de 10 a 20
i diumenge 12 de 10 a 14:

Plaça de la Llibertat,
Plaça dels Països Catalans,
Plaça Ramon i Cajal

assemblea.cat **Al Masnou**
181 Decidim! 2 0 1 4

CONCERT DE NADAL DE LA CORAL XABEC

Esteve Pujol i Pons

Amb aquest són ja divuit els concerts nadalencs que la *Coral Xabec* ha ofert a la vila del Masnou, i amb les nostres ganes i la vostra voluntat, en seran molts més.

El començàvem a dos quarts de deu del vespre del dissabte 21 de desembre. Em sembla que feia més fred que altres anys.

Ja és costum que la cantada nadalenca vagi acompanyada per orquestra: Alba Codina i Satenik Lalayan, violins, Ferran Vilanova, viola, Anna Berrueto, violoncel, Marc Camero, contrabaix, Roger Roca, oboè, i Bernardo García, trompeta. Ja he comentat alguna altra vegada que sembla que siguin membres de la nostra Coral; alguns d'ells fa molts anys que hi vénen. Tothom, músics i cantaires, sota la batuta de la Montserrat Llagostera.

A la primera part del concert vam cantar nadales catalanes, gairebé no ens vam moure de casa. Nadales d'aquelles que ens porten potser molt enrere, molt, a la nostra infantesa: *Les dolces festes* (harm. J.Capdevila), *Sant Josep i la Mare de Déu* (harm. P.Jordà) i *La pastora Caterina* (harm. A. Pérez Moya). D'altres eren més noves: *Nadal* (J.Farràs / F.Vila) i *Dins una cova* (W.J.Kirkpatrick / L.M.Durham / M.Cervera), amb la qual, tot i ser ja una melodia universal, vam treure el nas a l'estranger. Tanmateix vam tenir l'oportunitat de sentir tres primeres audicions; no sempre tenim ocasió d'assistir a una estrena –sí, sí, d'aquelles que anomenem del món mundial–, i aquest vespre vam tenir aquesta sort; eren tres nadales populars catalanes –val a dir-ho, no pas de les més conegudes– harmonitzades per la Montserrat Llagostera per a la nostra *Coral Xabec*: *Catacric i catacrac*, *La Nit de Nadal* i *Les Gitanes*. Unes lletres plenes de simpatia i unes tonades senzilles, que segur que s'incorporaran al repertori habitual d'aquestes festes; ara ja ens les sentim ben nostres.

La segona part, la va obrir l'orquestra sola amb una peça deliciosa: *Fatto per la notte di Natale*, del *Concerto Grosso* d'Arcangelo Corelli. Després ja vam enfilem quatre corals d'*El Messies*, de Händel –*And of Glory of de Lord*, *For unto us a Child is born*, *Worthy is the Lamb* i *Halleluya*–; corals d'aquells més vibrants i que fan vibrar. S'ha fet ja tradicional d'associar aquest oratori, que recorre el naixement, vida, passió i triomf

de Jesucrist, amb els jorns nadalencs. Vam continuar, doncs, la tradició.

L'ovació de l'auditori ens va convidar a cantar tots plegats el *Fum, fum, fum* (harm. F.Vila). Em fa l'efecte que un Nadal sense el *Fum, fum, fum* seria menys Nadal, o potser gens i tot!

Vam comptar, com sempre, amb la col·laboració de la Parròquia de Sant Pere i del nostre Ajuntament, una i altre fan possible que cada any el concert tingui el lluïment que té.

L'aportació econòmica, destinada a la *Marató de TV3* i a Càritas Parroquial, va ser de 462,15 €; gràcies per la vostra generositat, animosos amics de la *Coral Xabec*.

L'estona del ressopó i la conversa distesa al local social van ser el contrapès relaxant després de la tensió del concert.

L'endemà, al migdia del diumenge, dia 22, la Coral va fer la cantada a la Casa Benèfica, acte que també forma part de la nostra tradició. Un company cantaire comentava amb bon sentit de l'humor *En aquest concert, les entrades sempre estan totes venudes!* I quin goig de portar el plaer dels sentits als residents d'aquella institució masnovina; ells ja hi compten i nosaltres també. Els cantaires de la coral volíem ser la resposta humana a la pregària d'una de les nadales que hi vam cantar: *Jesús, quan jo sofreixo, quan la vida em fa mal, quan s'esmuny l'esperança, quan em sento malalt, a prop del teu pessebre ton ajut trobaré, ja no miraré enrere, tot serà més planer.*

I les cantades de Nadal van acabar al carrer de Sant Rafel, al biforcat i angulós carrer de la *Poca Farina*, davant del Pessebre. L'Enric Badal s'hi va afegir amb el violí, que va refilar *El Cant dels Ocells*. L'amabilitat dels veïns i un pica-pica de *panses i figues i nous i olives, panses i figues i mel i mató* ens van provocar una nadala fora de programa; ja podeu imaginar quina.

I a continuar, que tenim molta feina per endavant.

GRUP DE DÒMINO DE GENT DEL MASNOU

El passat 12 de desembre vam fer el **V Campionat de Dòmino de Gent del Masnou**.

El grup de dòmino s'inicià a l'estiu del 2012 i continua fins avui. Ja som uns vint socis, entre homes i dones, que ens trobem les tardes del dilluns i dijous. Formem parelles diferents cada dia, i així anem millorant el joc de tots. Hem anat fent un campionat a l'estiu i un altre a l'hivern, i ens acostumem a l'esperit de bona lluita mentre juguem. Molts van començar amb molt pocs coneixements del joc del dòmino; a

poc a poc hem millorat tots, tant els qui no en sabien com els qui hi jugaven més sovint. Encara que al principi no ens coneixíem tots, hem arribat a ser bons amics i companys de joc. La dificultat bàsica és compenetrar-se amb la parella durant la partida, cosa que s'aconsegueix jugant-hi cada setmana.

Us convidem a venir a *Gent del Masnou* a passar unes tardes amb bona companyonia i a disfrutar d'un joc que ens manté la memòria i l'habilitat del joc en forma.

Exposicions

Fins al 30/1

El Masnou vist amb 50 anys de diferència. Imatges fotogràfiques de Teresita Torres i Joan Muray

De l'1 al 27/2

Aqüarel·les i ceràmica, de Conxa Mateu Estol

"DIUMENGE AMB LLETRES"

Diumenge 26 de gener del 2014
a les 7 de la tarda

Vetllada artística, literària, musical...

"Grup Rauxa" de GDM Entrada gratuïta

L'ENDEVINALLA per V.D.R.

Em faig en lloc enlairat sense que hagi tingut pare, i, conforme vaig morint, va naixent la meva mare.

Resposta: 19 0611

DÒMINO

Vols jugar al dòmino? **Vine-hi.**
No en saps? **Te n'ensenyarem.**
Ja en saps? **T'ajudarem a millorar el teu joc.**

Socis 6€ - no socis 10€

Cada dilluns i dijous de 6 a 1/4 de 9 del vespre.
inscripció a Gent del Masnou de 6 a 1/4 de 9 del vespre
Vocalia Recreativa

Cursos de teatre per a totes les edats Vine-hi i... actua

627 630 082 (Oriol) · 676 334 144 (Aina)

47è Curs de Balls de Saló Febrer-abril 2014

Cada divendres de 20.30 a 22

**Rock, tango, cha-cha-cha, vals, fox,
pas doble, mambo, etc...**

Preu parella
soci: 80 € no soci 90€
Inscripcions i pagament
a CatalunyaCaixa

Informació a
Gent del Masnou
Dr.Agell, 9,
de 6 a 2/4 de 9
del vespre
93 126 82 20

Places limitades

Organitza:
Vocalia Recreativa

TALLER D'ESTIMULACIÓ DE LA MEMÒRIA A GENT DEL MASNOU DEL 5 DE FEBRER AL 30 D'ABRIL TOTS ELS DIMECRES DE 10 A 12 DEL MATÍ

Taller impartit per **Ma. Dolors Chacón**, Infermera.
Dirigit a totes aquelles persones més grans de 50 anys que vulguin estimular i millorar la memòria. Durant les sessions s'utilitzaran tècniques i estratègies com l'atenció, el llenguatge i la memòria.

Inscripcions:

A Gent del Masnou del 7 al 24 de gener de 18 a 20 .

Preu al mes: 34€ socis i 38 € no socis.

Telèfon de contacte: 659 85 40 89

Curset trimestral de ioga

Inici del curs dimarts 7 de gener a partir de les 19.15. Sessions d'una hora i mitja.

Aprendreu tècniques de meditació, respiració i relaxació.

Curs impartit per Ivet Compañó, professora de Kundalini-ioga.

Cal portar una estoreta (o matalasset), tovallola, coixí petit, *pareo* i roba còmoda.

Preu trimestral: 75 €. Socis 65 €

Inscripcions a Gent del Masnou Tardes laborables, de 6 a 2/4 de 9
Vocalia Recreativa

Arran de sòl

Per Pledebuit

Quan us escric aquesta columna falta poc pel solstici d'hivern (en masnoví *hiverrén*), i com mana la tradició (no sé quina) s'ha de ser bo (a voltes beneït, que no beneït); tothom, per uns dies, ha de fer *ple* de B.O.

Per tant, no em ficaré ni amb els de la crosta (que tenen la pell prima per a segons què) ni comentaré la quantitat de bruts que hi ha ni de l'incivisme que molts gasten ni de la fam ni de la crisi ni dels corruptes (polítics, financers, elits, etc.) ni dels ni-ni.

Vivim en un món ple de meravelles, tothom és feliç, hi ha abundància, ningú no pateix, no hi ha clients als hospitals, a les residències tothom està bé, tothom té feina i un sou digne, no hi ha pobres ni mendicants, tothom té un sostre, etc.

Impregnat d'aquest esperit nadalenc, surto al carrer i passejo per la vila.

El primer que veig és que tot és net com una patena. Un nen obre una menja d'aquelles que tenen totes les vitamines necessàries, un producte totalment natural; i, un cop li ha tret el paper que el cobria, busca, abans de posar-se'l a la boca, una paperera on tirar l'embolcall.

Un tros més enllà, una persona d'aquestes que porten el cap embrollat, va amb el seu gos, una bèstia gran com un cavall, que fa les seves necessitats; però no patiu, ella va preparada i recull l'excrement (talment una tifa de vaca) i el diposita degudament embolicat al lloc corresponent.

Segueixo el meu camí i arribo a un semàfor que està en vermell per als vianants i, fet inaudit, tothom espera tranquil·lament que es posi verd per a les persones.

Pel camí ral, tothom que va sobre rodes (bicicletes, patins, monopatins, etc.) respecta els qui van a peu, sense fer giragonses com es feia, deixant-los la preferència, i fins i tot parant-se si convé.

La gent se saluda cordialment, parlant amb cortesia i bon humor, sense que ningú, d'aquells qui anaven badant amb andròmines de comunicació a la mà, se'ls tiri al damunt.

En un pas zebra, una iaia s'atura per passar, mirant que no vingui ningú, quan un jove se li acosta i li demana si la pot ajudar a creuar. Ella, com és natural, amb un somriure als llavis, li ho consent; i, un cop a l'altra riba, li dona les gràcies i s'acomia den.

M'aturo i compro un diari. M'assec en un banc i l'obro. Això és fabulós, només parla de coses bones. Que si uns metges han trobat la curació per a mals incurables. Que ha plogut, però bé, i els pagesos contents. Una columna parla de temps passats, d'aquell temps de la crisi econòmica, també de quan països sotmesos s'havien alliberat del jou de segles, i que ara vivien tan bé. En fi, una meravella.

Per fi desperto, havia estat un somni, un bonic somni, on ningú no s'ofenia pels escrits d'aquest pobre quisso.

Apa, bup, bup.

La cuina de l'Antònia

El Cullerot

Crema blanca
i pura amb
xampinyons
i xitaques

Ingredients:

1 coliflor ben blanca, 400g de xampinyons frescos ben blancs, 3 grans d'all ben picats, 100g de llet de soja, 1 culleradeta de comí en pols, julivert fresc i una mica de nou moscada acabada de ratllar, 5 tocs de pebre blanc, oli i sal d'herbes

Preparació

- 1. En una olla amb aigua bullent, courem els ramells de la coliflor ja nets amb una cullerada de sal i una altra de comí en pols.**
- 2. Mentrestant, en una paella amb una mica d'oli saltegem els xampinyons laminats amb els alls i un pessic de sal. Els tapem i, quan comencin a treure el seu suc, n'acabarem la cocció destapats. Ara els aboquem a l'olla amb la coliflor per acabarperfumant-la.**
- 3. Quan la coliflor sigui ben tova, li donem els cinc tocs de pebre i ratllarem la nou moscada.**
- 4. És el moment de retirar l'olla del foc i batre-ho fins que quedi una crema molt fina i suau. Per donar-li el punt cremós li afegim la llet de soja.**
- 5. Ho servirem en plats sopers i, per donar-li una nota de color, farem una espiral amb salsa de soja i una mica de julivert fresc.**

el cullerot

El Masnou, Sant Felip, 45 · 93 540 97 41
Badalona, Canonge Baranera, 75 · 93 384 43 51
Igualada, Rambla Nova, 29 · 93 804 22 25

www.elcullerot.cat
elcullerot@hotmail.com

De tot per a la cuina

Finques Puig sl

Compravenda - Administració - ASS. jurídica

Mossèn Jacint Verdaguer, 14 · El Masnou
Tels. 93 555 10 60 / 17 61 · Fax 93 555 28 90
www.fiquespuig.net · info@fiquespuig.net

FINQUES MESLLOC

LLIGOÑA CAYETANO

T/ 93.555.69.03

www.meslloc.com

Sant Miquel, 23 - 08320 el Masnou -

PORTES I AUTOMATISMES

Enric, sl

- Portes de garatge i barris, manuals i automàtiques
- Automatització de tot tipus de portes i persianes
- Receptors i emissores
- Cèl·lules fotoelèctriques
- Detectores magnètics
- Instal·lació, manteniment i reparacions

DEMANEU INFORMACIÓ

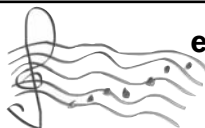
P. Buvisa. C/ Indústria 14 • 93 555 93 88 • Teià

www.automatismesenric.com

La Coral Xabec demana cantaires

Tothom qui hi estigui interessat hi serà ben rebut. Animeu-vos-hi i veniu a provar la veu qualsevol dimarts a 1/4 de 10 del vespre.

Qui canta, els seus mals espanta!

escola de música

Emma Calvo

C/Parlament de Catalunya 28, el Masnou
93 540 86 96 · 630 16 33 26

FES-TE SOCI DE GENT DEL MASNOU

Dr. Agell, 9 · 93 126 82 20 el Masnou
gentmas@suport.org www.gentdelmasnou.cat

TAXIS DEL MASNOU

93 540 33 18 · 93 515 07 55

A qualsevol hora

OFICIS DEL MASNOU DESITGEN A TOTA LA POBLACIÓ MOLT BON ANY 2014

INSTAL·LACIONS SEGARRA, SL

TOT PER A
LA INSTAL·LACIÓ
D'AIGUA, GAS I
ELECTRICITAT

Pere Grau, 72
Tel. 93 555 12 52 • 93 540 28 75
El Masnou

Construccions
Jiménez

Obres i reformes en general

607 947 004

Correu electrònic:
jimenezconstruccions@telefonica.net

**MIQUEL
VINARDELL
I BOLART .**

INSTAL·LACIONS
D'AIGUA, GAS I
ELECTRICITAT

Girona, 35-37, 3r. 3a.
93 555 45 01 • 93 555 36 91

PROMOCIONES BOLART S.L.
CONSTRUCCIONS I REPARACIONS D'OBRES

Joan Llampallas, 17
Tel. i Fax: 93 540 04 13

INSTAL·LACIONS
Sabatésl

Calefacció d'electricitat per
acomulació de calor

Lluís Millet, 109, 93 555 97 44

**SERVEIS
INTEGRALS**

Rehabilitació de la vivenda 100%
Pintura decorativa en general
Neteges de comunitats i particulars
Instal·lacions d'alumini

609 34 56 90 - 93 555 24 91 - Xavi Fuster
serveisintegralsxl@gmail.com

VENDA, LLOGUER I
REPARACIÓ DE
MAQUINÀRIA I ESTRIS
PER A LA CONSTRUCCIÓ I
EL BRICOLATGE

MOTORCAS

Som al polígon
La Bòbila

Garrofers, 5 (pont de Teià)
Tel. 93 540 17 89

SUBMINISTRAMENTS ELÈCTRICS I FONTANERIA

S.E.F.

Vicenç Linares

J. Llampallas, 25 • 93 555 95 62
Ametllers, 12 • 93 555 83 91

**CENTRAL
PNEUMATIC**

MICHELIN

Jaume Estragués

Equilibrat electrònic
Alineació de direcció

Av. Joan XXIII, 28
Tel. 93 555 53 03

TALLER DE PUBLICITAT
DISSENY GRÀFIC

Jaume I, 112
93 555 80 06/16 59
08320 El Masnou - El Maresme

Lluís Valls Marí

Pere Alabau
Obres i Reformes

Especialitat en cuines i
cambres de bany

Lluís Millet, 43 bx.
629 773 331 pere-alabau@hotmail.com
www.perealabaureformes.com